

pan
P. R.

datovou zprávou

Čj.: 01.35-000066/21-002

Praha 14. 12. 2021

Vaše žádost doručena dne: 30.11.2021 dle zákona č. 106/1999 Sb.

Sdělení o poskytnutí informace

Česká advokátní komora (dále též jen ČAK nebo Komora) obdržela jako povinný subjekt dne 23. dubna 2021 žádost dle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších změn a doplňků (dále též jen SPI), od **P. R.** (dále též jen žadatel).

Žadatel žádal poskytnout tuto informaci:

Zda a s jakým výsledkem se zabývala ČAK otázku slučitelnosti (výkonu) advokacie s výkonem funkce poslance či senátora (jako otázkou slučitelnosti výkonu advokacie s funkcí uvolněného zastupitele orgánu územní samosprávy dne 21.1.2011).

Zda bylo vedeno (ze strany ČAK) kárné řízení s advokátem pro výkon funkce poslance či senátora, a pokud ano, s jakým výsledkem.

I.

Žádost žadatel odeslal z datové schránky – IDDS.

II.

Komora jako povinný subjekt žádosti žadatele vyhovuje a nejprve sděluje:

a)

Komora se zabývala otázkou slučitelnosti výkonu advokacie s výkonem funkce uvolněného zastupitele orgánu územní samosprávy, když ze zápisu ze schůze Představenstva ČAK ze dne 21.1.2011 lze (žadateli) potvrdit tuto formulaci:

Předseda udělil slovo dr. Pejchalovi.

Dr. Pejchal předložil členům představenstva stanovisko legislativního odboru ČAK k otázce slučitelnosti advokacie s výkonem veřejné funkce v oblasti územní samosprávy, tzv. „uvolněné funkce“ a stručně odůvodnil navrhovaný závěr. V následné diskusi vystoupili všichni přítomní a byl vyjádřen shodný názor v tom smyslu, že bude nezbytné posuzovat individuálně každý případ, a proto se navrhuje schválit předložený závěr s tím, že v první větě závěru budou za slovo „nebrání“ doplněna slova „bez dalšího“. Touto úpravou bude dosaženo požadavku na nutnost individuálně posuzovat každý případ. Takový závěr odpovídá i sdělení představenstva č. 3/97, bod 10 Věstníku ČAK.

Sluší se dodat, že citovaný zápis ze schůze Představenstva ČAK je nadále veřejně přístupný na webových stránkách Komory www.cak.cz

b)

Ve Věstníku (i obsah Věstníků ČAK je od roku 1996 dosud veřejně přístupný na webových stránkách Komory www.cak.cz) č. 3/1997 je publikováno, nikoli ovšem v části normativní, ale v části oznamovací **Sdělení představenstva České advokátní komory k otázce výkonu činností neslučitelných s výkonem advokacie.**

Důraz na skutečnost, že jde o oznamovací, a nikoli normativní část Věstníku je významný proto, že uvedené **Sdělení** není stavovským předpisem.

Žadatelé se sděluje, že Představenstvo publikovalo ve Věstníku ještě jedno obdobné Sdělení, a to Stanovisko Představenstva ČAK ke slučitelnosti výkonu jiných činností s výkonem právní praxe advokátního koncipienta (viz oznamovací část Věstníku č. 4/2006).

c)

Není náhodou, že jak ve Sdělení, tak ve Stanovisku je zdůrazněno, že každý případ (případně namítané neslučitelnosti) je třeba posuzovat individuálně. Tento obecný imperativ se ovšem prakticky týká jiných činností než výkonu funkcí zastupitelů územních samosprávných orgánů a funkcí poslanců či senátorů.

Důvodem je zde úprava daná Ústavou (zákon č. 1/193 Sb.), která stanovuje, že (čl. 22, odst. 1), že s funkcí poslance nebo senátora je neslučitelný výkon úřadu prezidenta republiky, funkce soudce a další funkce, které stanoví zákon.

d)

Pro posuzovanou žádost je třeba se soustředit na část právě citovaného článku Ústavy hovořící o „dalších funkcích, které stanovuje zákon“.

Výkon advokacie ovšem není „funkcí“.

Neslučitelnost funkce poslance nebo senátora v dalších oblastech ponechává – jak shora uvedeno - ústavodárce na zákonné úpravě. Právní úprava dalších funkcí, s nimiž je neslučitelná funkce poslance nebo senátora, obsažena zejména v zákoně o střetu zájmů, který zakazuje, aby poslanec nebo senátor vykonával v pracovněprávním nebo služebním poměru k ČR funkce, které jsou

jmenované, nebo funkce, ve kterých se rozhoduje v rámci výkonu státní správy na ministerstvu nebo na jiném správním úřadě nebo na státním zastupitelství nebo na soudě. Poslanec nebo senátor tak nemůže kumulovat při výkonu mandátu funkce související s výkonnou mocí a rozhodováním v rámci výkonné moci, což jej ovšem nezabavuje možnosti, aby byl v pracovněprávním poměru k ministerstvu, správnímu úřadu, státnímu zastupitelství nebo soudu, pokud se nebude podílet na výkonu státní správy a pokud nebude zastávat jmenovanou funkci. V praxi jsou tak poslanci nebo senátoři zaměstnáni ve státní správě obvykle jako poradci nebo konzultanti, ale nepodílejí se na výkonu státní moci a ani nerozhodují v rámci vrchnostenské státní správy o právech a povinnostech. Poslanec nebo senátor dále nemůže být v poměru (nejen služebním, ale i pracovněprávním) v bezpečnostních sborech, ozbrojených silách ČR, Nejvyšším kontrolním úřadu, Kanceláři prezidenta republiky, Kanceláři Poslanecké sněmovny, Kanceláři Senátu, v Pozemkovém fondu České republiky nebo jiných státních fondech a v Kanceláři veřejného ochránce práv.

Funkce poslance nebo senátora je dále neslučitelná s funkcí člena kolegia NKÚ, prezidenta NKÚ a viceprezidenta NKÚ. Ústava a zákon o Nejvyšším kontrolním úřadu považují NKÚ za kontrolní orgán, který kontroluje hospodaření se státním majetkem a bdí nad zákonností hospodaření státních orgánů. Vzhledem k tomu, že funkcionáři NKÚ jsou voleni Poslaneckou sněmovnou, není žádoucí, aby takový funkcionář nadále vykonával funkci poslance, ale i senátora, a měl tak možnost podílet se na zákonech, podle nichž by měl Nejvyšší kontrolní úřad postupovat. Funkcionáři NKÚ se ujmají funkce složením slibu, prezident a viceprezident do rukou prezidenta republiky, členové kolegia do rukou předsedy Poslanecké sněmovny, vždy tedy bude zřejmý okamžik, kdy dojde k zániku mandátu poslance nebo senátora v důsledku složení slibu těchto funkcionářů Nejvyššího kontrolního úřadu.

Funkce poslance nebo senátora je dále neslučitelná s funkcí člena bankovní rady České národní banky, s funkcí veřejného ochránce práv nebo zástupce veřejného ochránce práv, funkcí předsedy Českého statistického úřadu, předsedy Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže, předsedy Energetického regulačního úřadu, člena Rady Českého telekomunikačního úřadu, člena Rady České televize, člena Rady Českého rozhlasu, člena Rady Ústavu pro studium totalitních režimů, funkcí člena Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, funkcí finančního arbitra nebo jeho zástupce, funkcí předsedy Úřadu pro ochranu osobních údajů nebo inspektora Úřadu pro ochranu osobních údajů, funkcí ředitele krajského úřadu nebo ředitele Magistrátu hl. města Prahy.

Pro úplnost je třeba uvést, že mandát poslance nebo senátora je podle zákona o volbách do Evropského parlamentu neslučitelný s mandátem (nikoli kandidaturou!) poslance Evropského parlamentu.

e)

Bráno z opačné strany (nikoli dle žadatele ve směru slučitelnost výkonu advokacie a funkce poslance či senátora, ale slučitelnost funkce poslance či senátora s výkonem advokacie) je na místě připomenout, že Zákon o JŘPS (§ 45) a zák. o JŘS (§ 41) umožňují výborům mandátovému a imunitnímu, aby zkoumaly, zda mandát poslance nebo senátora nezanikl, pokud má mandátový a imunitní výbor pochybnost, zda mandát zanikl **nebo zda nastala neslučitelnost funkce poslance nebo senátora s výkonem jiné funkce**, předloží svá zjištění s návrhem opatření předsedovi Poslanecké sněmovny nebo předsedovi Senátu. Podklad mandátového a imunitního výboru může sloužit také jako důkazní materiál pro řízení před Ústavním soudem /viz článek 87 odst. 1 písm. f) ve vztahu k čl. 25, odst. 1 písm. f) Ústavý/.

III.

Žádostem žadatele lze proto vyhovět a sdělit jednoduché a krátké informace:

ad 1: NE

ad 2: NE

Teoreticky vzato, když žádaná informace u povinného subjektu neexistuje, mohl by povinný subjekt postupovat i tak, že by vydal Rozhodnutí o odmítnutí informace, protože neexistující informace je vnímána jako faktický důvod pro odmítnutí informace. Povinný subjekt však má za to, v toto specifické situaci, že bylo vhodnější informaci poskytnout, byť zápornou, ovšem s tím, že je doplněna nutným vysvětlením (viz část ad II.).

JUDr. Milan Hoke
vedoucí odboru sekretariátu a právního ČAK